

stopě originálu jsem pro překlad zvolila jinou třídobou stopu - daktyl, a sice úplný čtyřstopý daktyl v lichých verších a neúplný čtyřstopý daktyl ve verších sudých. Metrická osnova básně doznala v překladu také změnu: protože Javorovovy sudé verše jsou mužské, musela jsem metrickou osnovu sudých veršů zkrátit o jednu dobu. Metrickou osnovu lichých veršů jsem nekrátila, protože na poslední době poslední stopy je jen slabý sekundární přízvuk, který nepůsobí rušivě. Tolik o přípravných pracích.

Při překladu, jak konstatuji post factum, jsem se snažila co nejvíce držet Javorovova lexikálního okruhu, i když jsem z něj na jednom nebo dvou místech (ve veršových klauzulích je užito lexémů *lavina*, *chlév*) v zájmu metriky a sémantické hutnosti vybočila.

Nosným prvkem překladu je sloveso, jehož frekvence je vyšší než v originálu (v Javorovově textu se vyskytuje ve 40 případech, v překladu v 57 případech), a sice sloveso ve všech slovesných časech (u Javorova stojí sloveso v préteritu 3krát, v prezentu 31krát, ve futuru 6krát; v překladu je nacházíme v préteritu 13krát, v prezentu 37krát, ve futuru 7krát), rodech (*zmitá se*, *ohromil*, *prolili x buď prokleta*) a způsobech s výjimkou - nikoli náhodnou - kondicionálu. V jednotlivých strofách básně má sloveso v překladovém textu podobnou frekvenci jako v originálu: nejvyšší je ve 4. a 5. strofě, kde myšlenka básně kulminuje (u Javorova se se slovesem ve 4. strofě setkáváme 9krát, v 5. strofě 10krát; v překladu ve 4. strofě 11krát, v 5. strofě 13krát). Místy se setkáváme se slovesy v ustálených frazeologických spojeních (*prolili krev, do pekel zatratí, pozve dál, stál v plamenech*). Opora v slovesném systému je základem dějovosti, dynamiky tohoto básnického překladu. Na několika místech se vyskytují dokonce i eliptické věty (u Javorova *разпръснати ей ги навсякъде веч* - v překladu: *za nimi požáry, za nimi seč; bezmocné slzy a bezmocný hně*). Cílem těchto elips bylo rovněž dosažení větší hutnosti, a tudíž větší působivosti textu.

Adjektiva v překladovém textu místy ustoupila slovesům (*майка, робиня тревожна - matky, jež zmitá se v okovech; изпитуи и бледни - bledí, což prolili... krev*), zůstala jen tam, kde jsou překladově funkční (*bledí, bosy a orvaní, chrabrého národa*).

Jak u adjektiv, tak u substantiv jsem se zásadně vyhýbala deminutivům, protože ta jsou v rozporu s Javorovovým jazykovým územ, i když právě v tomto textu se jedno deminutivum, a sice lexém *дечица* vyskytuje.

Tolik o čistě jazykovém materiálu překladu.

A teď ještě několik slov o stylu a stylistických figurách překladového